

Afrapportering vedrørende Viborg Kommunes Principper for Finansiell Styring for 2018

Baggrund

Viborg Kommunes Principper for Finansiell Styring omfatter investering i værdipapir, likviditet og langfristet gæld. Der investeres i værdipapirer for at øge afkastet af overskudslikviditeten og for at reducere udgifterne negativ rente på indskud på bankkonti. I henhold til den finansielle politik investeres der hovedsageligt i danske stats- og realkreditobligationer.

Værdipapirerne indgår i opgørelsen af kommunens gennemsnitlige likviditet, der ifølge lovgivningen mindst skal være 0 kr. i gennemsnit de seneste 365 dage. Ifølge Byrådets økonomiske politik skal den gennemsnitlige likviditet dog udgøre mindst 200 mio. kr. for at sikre en likviditetsmæssig buffer og råderum.

En del af likviditeten er allerede disponeret, dels i form af overførte mindreforbrug fra seneste regnskabsår til kommende år og dels REVAS's kassebeholdning, der regnskabsmæssigt indgår i kommunens samlede likviditet. Den disponible gennemsnitlige likviditet opgøres derfor som den gennemsnitlige likviditet fratrasket overførte mindreforbrug og REVAS's kassebeholdning.

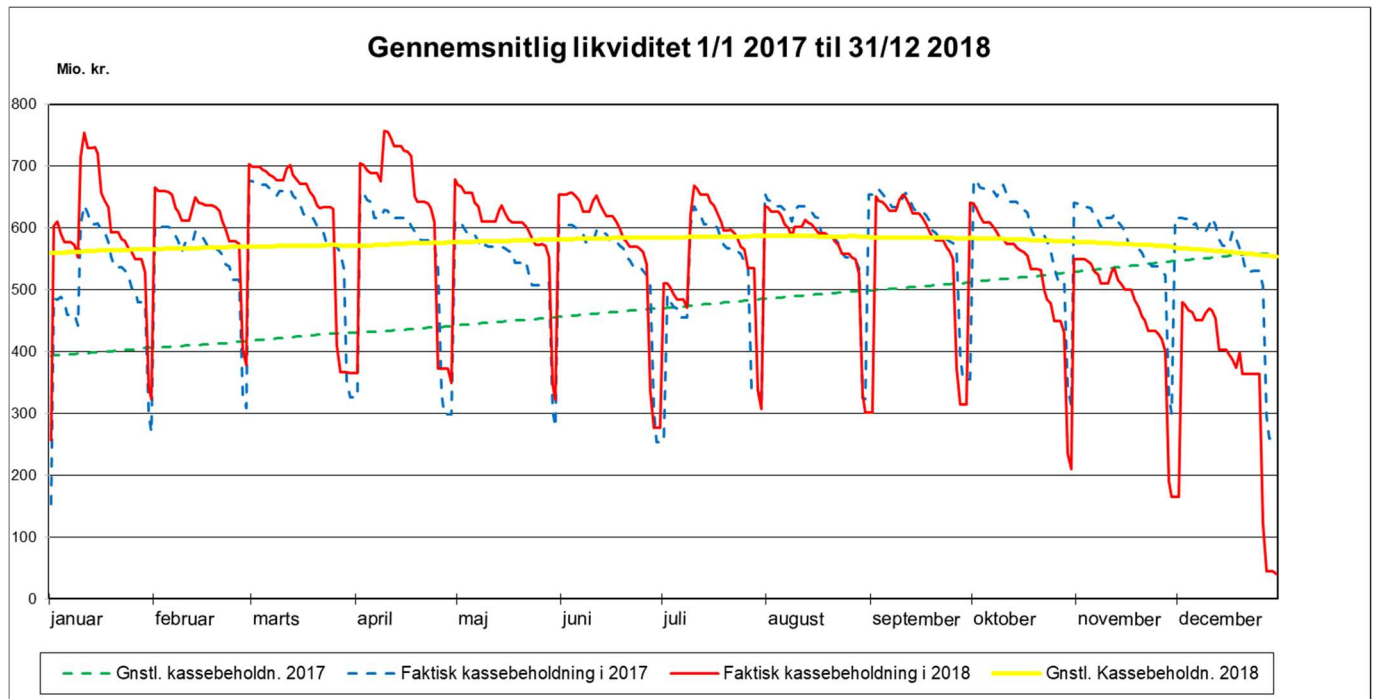
Langfristet gæld kan kun optages, når kommunen har afholdt låneberettigede udgifter eller fået andel i en af økonomiaftalernes lånepuljer. Der kan kun optages lån efter byrådets godkendelse.

Aktivsiden

Kommunens likvide aktiver består af kontante beholdninger, indskud i pengeinstitutter og beholdningen af værdipapirer.

Nedenfor er afbilledet udviklingen i dels den faktiske likvide beholdning - og dels den gennemsnitlige likvide beholdning, for perioden 1.1. 2017 til 31.12.2018. Den gennemsnitlige likvide beholdning beregnes løbende som gennemsnittet for de seneste 365 dage.

(figur 1)

Den gennemsnitlige likviditet primo 2018 var 558,8 mio. kr. mens den ultimo 2018 var 553,6 mio. kr. Den gennemsnitlige likviditet har i 2018 været påvirket af, at den faktiske likviditet var stigende først på året, mens slutningen af 2018 bød på store træk i likviditeten.

Som det fremgår af grafen, er udsvingene i den daglige likvide beholdning på op mod 400 mio. kr. inden for den enkelte måned. Udsvingene skyldes primært, at skatter mv. modtages med 1/12 primo måneden, mens løn og ydelser udbetales ultimo måneden.

Disponibel likviditet (gennemsnitlig likviditet) (tabel 1):

	Mio. kr.
Gennemsnitlig likviditet ultimo 2018	553,6
Disponeret:	
- Overførsler af mindreforbrug på driftsbevillinger	-94,5
- Overførsler af mindreforbrug på anlægsbevillinger til 2018 (inkl. Indskud i landsbyggefonden)	-90,6
- Mellemværende med REVAS (negativt beløb betyder, at REVAS har penge til gode)	-7,3
Gennemsnitlig disponibel likviditet herefter	361,2

Den disponible gennemsnitlige likviditet er steget fra 296,9 mio. kr. ultimo 2017 til 361,2 mio. kr. ultimo 2018. Den gennemsnitlige likviditet er påvirket af, hvornår i perioden likviditeten er stigende og hvornår den falder. I 2018 stiger likviditeten først på året, mens den falder meget i 4. kvartal. Havde det store kassetræk i 4. kvartal været i 1. kvartal og 1. kvartals stigning i 4. kvartal havde den gennemsnitlige likviditet ultimo 2018 været i niveauet 270 mio. kr. og den gennemsnitlige disponible likviditet ville være i niveauet 80 mio. kr.

Investeringsportefølje

Viborg Kommune investerer overskudslikviditet i danske realkredit- og statsobligationer og øvrige værdipapirer. Baggrunden herfor er at reducere det løbende indestående på konti i pengeinstitutter, grundet den nuværende situation med negative indlånsrenter og for at opnå et tilfredsstillende afkast i forhold til markedsrenten. Der er indgået 4 aftaler med kapitalforvaltere (Portefølje management aftaler kaldet PM aftaler). Tre af disse aftaler er aftaler, hvor forvalterne arbejder aktivt med investeringerne, mens den fjerde kapitalforvalter har placeret midlerne i kapitalbevarende obligationer. Det kapitalbevarende depot anvendes i forbindelse med Viborg kommunes løbende likviditetsstyring, så negative renter reduceres. Den største del af investeringen sker i danske realkreditobligationer. I løbet af 2018 er der placeret yderligere 100 mio. kr. i den kapitalbevarende PM aftaler for at reducere indestående i banken hen over måneden. Beløbet er investeret i obligationer og anvendes til Repo¹-forretninger når der er stor træk på likviditeten.

Kommunens investeringsportefølje (Tabel 2):

Aktiver	Beholdning ultimo december 2018	Andel i procent	Andel i beholdning	Andel iht. finansiell politik
Realkreditobligationer	585.577.188	94,6%	94,6%	80% - 100%
Statsobligationer	0	0,0%		
Erhvervsobligationer	11.666.280	1,9%	1,9%	0% - 20%
Globale aktier	21.645.253	3,5%	3,5%	0% - 10%
I alt	618.888.722	100,0%		

De samlede investeringer holder sig således inden for Viborg Kommunes finansielle politik.

Det realiserede afkastet af PM-aftalerne har i perioden 2015-2018 udviklet sig som nedenfor:

Afkast på investeringerne (Tabel 3):

	2015	2016	2017	2018
Afkast alle PM aftaler		-	1,1%	0,9%
Afkast aktivt forvaltet PM aftaler	2,2%	1,8%	1,6 %	1,7%
Nationalbankens indskudsbevisrente ultimo året	-0,75%	-0,65%	-0,65%	-0,65%
Obligationsrentegennemsnit: Statsobligationer mv. (Nationalbanken)	0,56%	0,18%	0,26%	0,23%

I forhold til renteniveauet i markedet er det gennemsnitlige afkast på PM aftalerne højere, end hvis pengene havde været placeret i banken eller udelukkende i statsobligationer.

I opgørelsen af likviditeten kan Viborg Kommunes medtage den del af obligationsbeholdning, der ikke er grundlaget for repo-forretning eller deponeret.

Den del af Viborg Kommunes obligationsbeholdning der har kunne medtages i likviditetsopgørelsen i perioden 2015-2018 udgør:

¹ Repo er en aftale om et spotsalg af et værdipapir og et samtidigt tilbagekøb af samme værdipapir på en fremtidig terminsdato. Viborg Kommune laver kun Repo i obligationer.

Andel af obligationsbeholdning, der medtages i likviditetsopgørelsen (Tabel 4)

	2015	2016	2017	2018
Obligationsbeholdning	259.037.862	431.567.596	486.346.424	585.577.188
Erhvervsobligationer	22.072.210	13.029.994	10.998.816	11.666.280
Aktiebeholdning	21.076.564	18.892.909	22.721.569	21.645.253
I alt før Repo	302.186.636	463.490.498	520.066.808	618.888.722
Repo	0	-149.998.385	-200.069.090	-299.559.624
Netto Obligationsbeholdning	302.186.636	313.492.113	319.997.718	319.329.098
Heraf deponeret:				
Andel af obligationsbeholdning	-101.332.800	-98.185.900	-89.436.800	-154.131.000
Andel af obligationsbeholdning der medtages i likviditetsopgørelsen	200.853.836	215.306.213	230.560.918	165.198.098

Deponerede midler er udtryk for den andel af Viborg Kommunes obligationer, der er deponeret og derfor ikke medgår i likviditetsopgørelsen. Deponering fremkommer bl.a. når kommunen modtager udbytte eller salgsindtægter fra Energi Viborg A/S, HMN Naturgas osv., eller hvis den faktiske lånoptagelse overskrider kommunens låneramme (låneberettigede udgifter og lånedispensationer). Stigningen i deponering fra 2017 til 2018 skyldes salget af HMN Naturgas. Beløbet frigives løbende over de næste 10 år.

Viborg Kommune investerer i aktier og erhvervsobligationer via investeringsforeninger. På mødet i byrådet den 10. oktober 2018 blev det besluttet, at Viborg Kommune udelukker investeringer i virksomheder, hvor mere end 5% af omsætningen stammer fra fossile brændstoffer ([sag 12](#)). Viborg Kommunes PM-forvaltere er påbegyndt arbejdet med at frasælge værdipapirer, der ikke opfylder dette krav og udskiftningen vil være sket inden 1. oktober 2019.

Passivsiden

Ultimo 2018 var kommunens langfristede gæld 766,9 mio. kr., hvilket er 16,6 mio. kr. mindre end ultimo 2017, idet der er optaget nyt lån på 47,3 mio. kr. og afdraget 63,9 mio. kr.

Den regnskabsmæssige langfristede gæld består udover kommunens egen gæld af finansiel leasing og gæld vedrørende ældreboliger.

Kommunens egne langfristede lån (tabel 5):

	Restgæld ultimo december 2018	Restgæld ultimo 2017	Andel i % ultimo december 2018	Andel iht. finansiel politik
Fast	590.181.666	644.134.405	77,0%	25% - 100%
Variabel	176.689.753	139.327.317	23,0%	0% - 75%
I alt	766.871.419	783.461.722		

Den største del af Viborg Kommunes lån er fastforrentet lån. Med det nuværende renteniveau forventes det, at Viborg Kommune skal betale 9,8 mio. kr. i rente af egne lån i 2019. Såfremt renten stiger med 1 % vil renteomkostningerne stige med ca. 1 mio. kr. det første år.

Viborg Kommune har med baggrund i det lave renteniveau fastlåst renten på flere lån.

Renteudgiften på kommunes langfristede gæld (eksklusive ældreboliger og finansiel leasing) har i 2018 været på ca. 1,4 %.

Ud over Viborg Kommunes langfristet gæld, har kommunen også forpligtelser vedr. ældreboliger og finansiel leasing jf. nedenstående tabel.

Viborg Kommunes gæld vedrørende ældreboliger og finansiel leasing (tabel 6):

	Fordeling ultimo 2018
Ældreboliger	346.798.532
Finansiel leasing – i alt	64.326.654
- Viborg Stadion – tribune.	22.200.561
- IT-udstyr til skolerne	2.800.000
- IT-udstyr i øvrigt	34.301.229
- Biler	4.595.069
- Driftsmidler øvrige	429.795

Valutarisiko.

Al gæld er optaget i DKK, hvorfor der ikke er nogen valutarisiko.